

**Etapa județeană a olimpiadelor naționale școlare
19 martie 2022**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a VIII-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Dacia nu a fost cucerită numai cu armele și nu s-a lăsat impresionată doar de o civilizație materială superioară: Dacia a fost cucerită și de capacitatea de iluminare spirituală a Romei, a fost câștigată de formele occidentale, latine, ale culturii greco-romane. Limba latină, făcând parte din grupul italo-celtic, situat la extremitatea apuseană a ariei lingvistice indo-europene, n-a avut în limba dacică un concurent puternic, astfel încât în provincia întemeiată de Traian romanizarea lingvistică s-a realizat repede. Limba populară (vulgară) vorbită în Dacia nu era o limbă diferită de latina clasică, ci reprezenta un anumit stil al acestei limbi: era vorbirea păturilor sociale mijlocii, majoritare, limbă care reproducea stilul familiar de conversație.”

(Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, *Istoria Transilvaniei*)

B. “După cucerirea lui Traian urmând câteva zeci de ani de viață liniștită, civilizația romană a putut prinde rădăcini pe pământul Daciei. În preajma cetăților de piatră, clădite de daci pe crestele munților, începură a se întemeia în câmpie orașe romane, întărite și împodobite cu tot ce putea să le dea știința și tehnica vremii de atunci. Drumurile clădite cu atâta temei, cum nu mai văzuseră până atunci băștinașii Daciei, au înlesnit pătrunderea elementelor de colonizare romană în toate părțile acestei provincii. La adăpostul legiunilor trimise aici pentru pază, s-a întocmit viața politică și administrativă după model roman, s-au înjghebat corporațiunile meseriașilor, s-a orânduit viața satelor înaintând în toate privințele cultura obștească și îmbunătățindu-se viața în sânul familiilor contopite din amestecul romanilor cu dacii care, cinstind obiceiurile părintești, țineau să-și păstreze din neam în neam strămoșescul nume dacic, alături de cel roman.”

(Ioan Lupaș, *Istoria unirii românilor*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **B**, două informații care evidențiază dezvoltarea economică a noii provincii romane. **4 puncte**
2. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **5 puncte**
3. Formulați, pe baza sursei **A**, o opinie referitoare la însușirea limbii latine de către daci, susținând-o cu două informații selectate din această sursă. **9 puncte**
4. Prezentați un alt factor al romanizării, în afara celor precizați în sursa **B**. **5 puncte**
5. Prezentați două acțiuni politico-militare la care participă dacii în secolul I î.Hr. **10 puncte**
6. Formulați o opinie referitoare la cauzele evenimentelor politico-militare din secolul al II-lea, susținând-o cu menționarea a două fapte istorice. **7 puncte**

SUBIECTUL a II-lea**(50 de puncte)**

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „După alegerea ca guvernator al Ungariei (1446), [Iancu] a încheiat un sistem militar comun, alcătuit din cele trei țări române (...). Într-un document emis la 4 decembrie 1447, la Târgoviște, Iancu de Hunedoara se intitula «din mila lui Dumnezeu, voievod al Țării Românești», iar domnul Moldovei (...) îl considera «părinte al său». Înainte de moarte, Iancu s-a îngrijit ca pe tronul Țării Românești să ajungă Vlad Drăgulea (poreclit apoi Țepeș); pe tronul Moldovei îl voise domn pe Ștefan cel Mare, care va reuși acest lucru însă cu ajutorul lui Vlad. Ambii vor prelua sarcina rezistenței antiotomane și se vor dovedi redutabili luptători și oameni politici.”

(Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, *Istoria Transilvaniei*)

B. „Pierderea Țării Românești și reconstituirea unui front antiotoman la Dunăre era o primejdie prea gravă pentru dominația Porții în Peninsula Balcanică pentru a putea fi tolerată de sultan. Pentru a scoate din luptă Moldova, Mehmed al II-lea a fost silit să organizeze la începutul anului 1475 o mare expediție sub comanda beglerbegului Rumeliei, Soliman eunucul. Speranța sultanului a fost însă înșelată; la Vaslui, într-o vale îngustă, unde superioritatea numerică otomană nu putea fi exploatată, Ștefan a prins în cursă și a nimicit marea oaste trimisă de Mehmed împotriva sa (10 ianuarie 1475).”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

C. „Domnia lui Mihai Viteazul a coincis cu relansarea de către papa Clement al VIII-lea (...) a unei alianțe la care au participat Statul papal, Spania, Austria, ducii de Toscana, Mantova și Ferrara (...). Un loc aparte în planurile antiotomane trebuia să-l dețină țările române care, prin poziția lor, erau interesate în acțiunea Ligii Sfinte. (...)”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse, rezolvați, în aproximativ trei-patru pagini, următoarea situație-problemă: **Acțiunile politico-militare desfășurate de voievozii români, în secolele al XV-lea și al XVI-lea, au contribuit la oprirea expansiunii Imperiului Otoman în Europa?**

În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- menționarea unei cauze și a unei consecințe a implicării voievozilor români în lupta antiotomană din secolul al XV-lea;
- numirea a două spații istorice la care se referă atât sursa **A** cât și sursa **B**;
- utilizarea a două informații istorice din sursa **B** cu privire la acțiunile militare antiotomane desfășurate de voievozii români în secolul al XV-lea;
- prezentarea a două acțiuni diplomatice desfășurate de domnitorii români în secolele al XV-lea și al XVI-lea, utilizând câte o informație din sursa **A**, respectiv sursa **C**;
- formularea unei opinii referitoare la situația - problemă dată și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice: unul desfășurat în perioada 1443-1456, iar celălalt desfășurat în anul 1595.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structura** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.